

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

ГОЛОС УКРАЇНИ

Готується законопроект

Спеціальним закладам освіти дозволять надавати реабілітаційні послуги військовослужбовцям

▶ СТОР. 3

Сергій БАБАК.

Ініціатива

Інтенсивність бойових дій така, що дронів забагато не буває

▶ СТОР. 4

Підтримка

У Сенаті США говорили про додаткове фінансування для України

▶ СТОР. 5

Ентоні БЛІНКЕН.

№ 220 (8237)

ЧЕТВЕР, 2 ЛИСТОПАДА 2023 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

У 30-ту річницю Євросоюзу Володимир Зеленський нагадав про наші прагнення

«Європейському Союзу виповнюється 30 років. Його основоположний Маастрихтський договір набув чинності 1 листопада 1993-го, втілюючи в життя надію багатьох поколінь на мирну та об'єднану Європу», — написав Президент України Володимир Зеленський у мережі X. На його переконання, «Європа потребує, щоб ЄС поширився на весь континент, без сірих зон. Наше політичне покоління здатне це забезпечити, і я впевнений, що ми не пропустимо такої особливий момент».

Президент запевнив, що буде докладено всіх зусиль для досягнення політичного рішення щодо переговорів про вступ України до ЄС цього року. «Нехай український еврооптимізм служить стабільнішому майбутньому всієї Європи!» — написав він.

Гуманітарної допомоги потребує більш як 40 відсотків населення

18 мільйонів українців, а це більш як 40% населення України, потребують гуманітарної допомоги. Про це у вівторок під час засідання Ради Безпеки ООН, присвяченого гуманітарній ситуації в Україні, повідомив директор Управління ООН з координації гуманітарних питань Рамеш Раджасінгхам. Він додав, що з початку повномасштабного вторгнення було вбито дев'ять тисяч цивільних, і якщо перерахувати, то щодня в Україні гине по 16 осіб.

▶ СТОР. 5

Дмитро КУЛЕБА: Це добре, що нас хочуть чути

2 листопада у Берліні зберуться очільники та представники МЗС усіх держав-членів Євросоюзу, а також усіх держав-кандидатів. Це буде перша така велика зустріч, присвячена реформі Євросоюзу. До участі запросили міністра закордонних справ Дмитра Кулебу. «Це дуже добре, що нас хочуть чути, що не вирішують за нашою спиною. Я завжди казав, що Україна — першокласна країна, і вона буде першокласним членом Європейського Союзу», — розповів Дмитро Кулеба в Інстаграмі. Раніше міністр заявляв, що «коли не буде форс-мажорів, то до кінця цього року Україна відкриє переговори щодо членства в Європейському Союзі».

1–4 листопада — Дні пам'яті жертв масових розстрілів Сандармох, Биківня, Дем'янів Лаз — життя, розвіяні у прах

Фото з домашнього архіву громадського діяча Зиновія Думи (сайт української редакції Радіо Свободи).

У карельському урочищі Сандармох уже зима — днями холодний дощ перейшов у дрібний сніг, який замітає ледь примітні розстрільні ями, й дорогу, що веде від краю соснового лісу до восьмитонного кам'яного хреста з вибитими на світло-сірому граніті словами «Убієнним сином України», і прикріплені до дерев фотографії страчених тут енкавеевиками людей. Зі світлим на сирій від моху сосні, що росте поруч з українським меморіалом, ледь усміхаються сповнені сил і творчих задумів Лесь Курбас і Микола Куліш. Під їхніми фотографіями написи: «Курбас Олександр Степанович. 12.09.1887 р. — 03.11.1937 р. Народний артист України, режисер» і «Куліш Микола Гурович. 06.12.1892 р. — 03.11.1937 р. Український драматург». Ось що записано у справі митця світової масштабу, віднайденій в архіві НКВС: «Курбас Олександр Степанович (Лесь Курбас), 1887 р. н., народився в м. Самбір (Галичина), українець, із сім'ї актора, колишній член партії соціал-демократів, закінчив історико-філософський факультет Львівського університету, керівник Молодого театру в 1917–1922 рр. (м. Київ), організатор і керівник театру «Березіль» до 5 жовтня 1933 р., народний артист УСРР, проживав: м. Харків, будинок письменників «Слово», кв. 64. З грудня 1933 р. постановник Малого театру і Єврейського театру в Москві, тимчасово проживав: 3-я Тверська-Ямська вулиця, буд. 12, кв. 5.

▶ СТОР. 6

На знімку: перепоховання жертв репресій в урочищі Дем'янів Лаз, Івано-Франківськ, жовтень 1989 року.

ФРОНТ

Ворог має постійно відчувати «сезон сюрпризів»

Упродовж минулої доби (дані на 1.11) російські війська обстріляли 118 населених пунктів у десяти регіонах. Є загиблі та поранені. З початку року це найбільша кількість міст та сіл, які потрапили під удар. У ніч на 1 листопада армія РФ завдала удару по населених пунктах у Полтавській, Харківській, Донецькій, Дніпропетровській, Херсонській та Миколаївській областях.

Тієї ночі Сили оборони України успішно відбили атаку дронів-камікадзе та ракет, інформує Командування Повітряних сил ЗСУ. Так, загалом по об'єктах критичної інфраструктури, а також по військових об'єктах ворог випустив 20 дронів-камікадзе типу «Shahed-131/136», а також керовану авіаційну ракету Х-59.

Оглядачі підсумували, що загалом росіяни для ударів по Україні у жовтні використали 6 крилатих та 15 балістичних ракет, а також понад 282 «шахеда».

▶ СТОР. 8

ПОДІЯ

Щоб небо над областю було чистим

Начальник Тернопільської ОВА Володимир Труш разом із волонтерами передав військовим два пікапи Nissan. Автомобілі використовуватимуть задля перевезення мобільних вогневих груп, зокрема особового складу та стрілецької зброї, яку попередньо встановлять на пікапах. Транспорт обладнують тепловізійними приладами та прожекторами задля ефективного боротьби з ворожими БПЛА та «шахедами».

Як пообіцяв очільник краю, на авто будуть встановлені турелі та кулемети різних систем. А до кінця тижня військовим передадуть три десятки таких машин, повідомляє наш тернопільський власкор Ірина КОЗАК.

КОРОТКО

■ У Костополі на Рівненщині на приміщенні гімназії № 8 відкрили меморіальну дошку на честь загиблого на війні випускника — військового Андрія Петрика, **повідомляє наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

■ З 1 листопада і до початку нерестового періоду на Хмельниччині заборонено ловити рибу на зимувальних ямах. За порушення — штраф від 340 грн до 85 тис. грн, **інформує наш власкор Ірина КОЗАК.**

■ Аварійно-рятувальний загін ДСНС у Волинській області отримав нову пожежну спецмашину-драбину від німецького виробника Iveco-Magirus M32L-AS, **передає наш власкор Микола ЯКИМЕНКО.**

Голова Верховної Ради України зустрівся зі Спеціальною доповідачкою ООН з прав людини внутрішньо переміщених осіб

Захист прав і свобод внутрішньо переміщених осіб — основне питання обговорення під час зустрічі Голови Верховної Ради України Руслана Стефанчука зі Спеціальною доповідачкою ООН з прав людини внутрішньо переміщених осіб Паулою Гавірією Бетанкур та експертною групою із внутрішнього переміщення.

«Через російську збройну агресію 11 мільйонів українців залишаються вимушеними переселенцями, із них п'ять мільйонів — у межах України, ще 6,2 мільйона — шукають безпеку за кордоном», — наголосив Спікер Парламенту України.

Під час зустрічі він закликав використовувати мандат Спеціального доповідача й важелі впливу для просування питання відповідальності росії на міжнародних майданчиках. «Якщо ми не отримаємо факту відповідальності рф за агресію, яка почалася із 2014 та 2022 років, це лише заохотить агресора продовжувати здійснювати свій напад на Україну», — акцентував Голова Верховної Ради України.

Окрім того, Руслан Стефанчук звернув увагу на закони, які прийняла Верховна Рада України задля захисту внутрішньо переміщених осіб. Це, зокрема, Закон

України щодо звільнення ВПО від негативних наслідків невиконання грошових зобов'язань за кредитними договорами та договорами позики. Також у 2022 ро-

ці Український Парламент вніс зміни до відповідної статті Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», розповсюдивши її

дію на внутрішньо переміщених осіб, які перемістилися з територій, які були окуповані після початку широкомасштабної збройної агресії рф.

Водночас Голова Верховної Ради України повідомив, що профільний Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнародних відносин підготував до другого читання законопроект № 9310 про внесення змін до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» щодо деяких питань забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом для тимчасового проживання. Руслан Стефанчук наголосив, що цей законопроект певною мірою може допомогти вирішити житлове питання.

Насамкінець Голова Верховної Ради України висловив вдячність, що міжнародна спільнота сьогодні докладає значних зусиль, аби війна в Україні завершилася Перемогою саме України.

Прес-служба Апарату Верховної Ради України.

Фото: rada.gov.ua

Перший віцеспікер вшанував пам'ять військовослужбовців на Східно-африканському військовому меморіалі

Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко у межах робочого візиту до Кенії вшанував пам'ять військовослужбовців сухопутних військ, які загинули під час просування з півдня до Італійського Сомалі та Ефіопії та під час окупації цих територій, і загиблих під час бойових дій на Мадагаскарі у 1942 році. А також пам'ять тих людей, хто загинув під час затоплення військового корабля «Хедив Ісмаїл» на шляху до Цейлону в 1944 році.

Східно-африканський військовий меморіал складається з кількох тисяч могил, окремо встановлено меморіал зник-

лих безвісти. 12 колон у два ряди та висока плита.

«1939 — 1945. На цих колонах написані імена двох тисяч чотирьохсот чо-

ловіків та жінок багатьох рас, об'єднаних на службі Британській Короні, які віддали своє життя в Італійському Сомалі, Південній Ефіопії, Кенії та Мадагаскарі і яким Фортуна Війни відмовила у відомій і вшанованій могилі.

«Вічна пам'ять та шана!» — написав на своїй сторінці у Фейсбуці Олександр Корнієнко.

Фото зі сторінки Олександра Корнієнка у Фейсбуці.

Дуже важливо дарувати дітям позитивні емоції, які у них крадуть російські окупанти

Заступниця Голови Верховної Ради України Олена Кондратюк разом з Фондом Карітас, який очолює В'ячеслав Гриневич, та волонтеркою Олександрою Книгою продовжує опікуватися дітьми Херсонщини.

Нещодавно вдалося домовитися з нашими польськими друзями і партнерами про поїздку дітей з прифронтових територій до Польщі.

«На відпочинок та психологічну реабілітацію вирушила група у складі 43 дітей, юнаків та дівчат з Херсона та області. Вони разом із супроводжувачами перебували в м. Боянов та поселилися у таборі польського осередку Карітас», — написала Олена Кондратюк на своїй сторінці у Фейсбуці.

У цій мальовничій місцевості поряд з лісом українські діти війни протягом 10 днів відпочивали від тривоги, обстрілів та вибухів. У програмі перебування дітей були: робота із психологом, екскурсії до соляної шахти, замку, різноманітні активності, відвідування басейну, кінотеатру, флайпарку, творчі й розвиваючі майстер-класи від волонтерів Карітас та «Крила Фундейшн».

А у вересні на відпочинок в українські Карпати вирушила група дітей з Херсонщини із синдромом Дауна та аутизмом.

«Дякую усім, хто допомагає і був залучений! Михайло Цимбалюк, Уляна Парпан! Дуже

важливо дарувати дітям війни позитивні емоції та відчуття радості дитинства, яке у них крадуть російські окупанти.

Особливі слова вдячності польській стороні, яка з відкритим серцем і душею прийняла наших дітей з прифронтових територій на відпочинок. Поїздка до Польщі вийшла чудовою і насиченою активністю! Діти та їхні батьки у захваті», — зазначила Олена Кондратюк.

Фото зі сторінки Олени Кондратюк у Фейсбуці.

Розраховуємо на посилення нашої ППО та постачання шведських Gripen

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Члени Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки провели зустріч із делегацією представників Комітету з питань оборони Парламенту Швеції (на знімку). Як повідомила прес-служба Апарату Верховної Ради України, обговорили безпекову складову України та Швеції, зокрема посилення нашої ППО та можливості постачання шведських Gripen.

«Дуже б хотілося хоча б декілька таких літаків у складі наших Повітряних Сил. Розраховуємо на розширення співпраці наших країн на цьому напрямі.

Підняли також питання притягнення агресора — росії до відповідальності. Наша позиція є відомою: це повага до Статуту ООН, повага до нашої територіальної цілісності, повага до наших людей і справедлива відповідальність за кожен скоєний на українській землі російський злочин. Підтримка у цьому питанні партнерами і союзниками дуже важлива.

Ми всі розуміємо, хто наш спільний ворог. Спільні кольори на прапорі — спільна Перемога», — наголосив голова комітету Олександр Завітневич.

Він нагадав: Швеція однією з перших прийшла нам на допомогу. Після 1939 ро-

ку та нападу СРСР на Фінляндію, Швеція не підтримувала жодну країну військовою технікою. Сьогодні понад 90 відсотків населення Швеції підтримує Україну.

Особливо, зазначив голова Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки, владні Швеції за 14 пакетів оборонної допомоги й передачу кількох десят-

ків БМП CV90, які вже довели свою високу ефективність на полі бою. Розраховуємо на розширення їх постачання Силами оборони України, а також на заочаткування спільного виробництва.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

До економічної діяльності планують заохочувати навіть людей похилого віку

Україна має стати країною мегаможливостей для тих, хто прагне актуалізувати свій економічний потенціал. На цьому акцентував голова підкомітету з питань взаємодії держави і бізнесу та інвестицій Комітету з питань економічного розвитку Ігор Марчук (на знімку). Народний депутат провів зустріч із представниками аналітичних центрів, зокрема Інституту соціально-економічної трансформації, Палати податкових консультантів та Економічної експертної платформи. Під час заходу обговорили необхідність та перспективи покращення законодавства у сфері мікро- і малого бізнесу.

Ішлося також про систематизацію бачення щодо спрощення умов ведення підприємницької діяльності, напрацювання нових пріоритетів, підхо-

дів та стимулів, які мають акселерувати еволюцію економічно активного українця. Мова про заохочення до переходу від самозайнятості особи, основна мета

діяльності якої є забезпечення власних потреб, до ведення мікробізнесу.

«Актуальними питаннями на сьогодні є репатріація українського бізнесу з-за кордону, стимулювання молодих спеціалістів залишатися працювати в Україні, переосмислення ролі й можливостей жінки в сучасному українському суспільстві, заохочення до активної економічної діяльності людей похилого віку та створення умов для розвитку інклюзивної економіки», — цитують слова парламентарія на офіційній сторінці Комітету Верховної Ради з питань економічного розвитку у Фейсбуці.

За словами Ігоря Марчука, важливою є будь-яка підтрим-

ка з боку держави компромісної детінізації, яка має реалізуватися через лібералізацію податкового законодавства, всеосяжну дерегуляцію підприємництва та запровадження механізму максимально швидкого доступу до легальної праці всіх бажуючих.

«Ці важливі ініціативи стануть плацдармом для розбудови довіри між державою та бізнесом», — каже народний депутат. Довіра будуватиметься на базі свободи та відповідальності, що забезпечить трансформацію поточної презумпції винуватості бізнесу до презумпції невинуватості та структурує якісно новий соціальний договір держави із суспільством.

Шлях відкрито, каже парламентарій і наголосив: попереду складна й кропітка робота з напрацювання та впровадження змін.

Вл. інф.

Спеціальним закладам освіти дозволять надавати реабілітаційні послуги військовослужбовцям

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Заклади для школярів з особливими освітніми потребами зможуть надавати реабілітаційні послуги не тільки дітям, а й дорослим — військовослужбовцям та ветеранам. Про це йдеться у проекті закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розширення можливостей спеціальних закладів загальної середньої освіти для реабілітації осіб з особливими освітніми потребами та військовослужбовців» (№ 10160), поданому до Верховної Ради народними депутатами Анною Пуртовою, Сергієм Бабаком, Павлом Сушком та групою інших парламентаріїв.

«Мета проекту закону: дозволити державі, органам місцевого самоврядування створювати програми реабілітації і відновлення військових та ветеранів на базі цих спеціальних закладів, а закладам — надавати відповідні послуги не тільки дітям, а й нашим захисникам», повідомив у Телеграмі голова парламентського Комітету з питань освіти, науки та інновацій Сергій Бабак (на знімку).

Текст документа оприлюднено на сайті Верховної Ради. Його автори пропонують внести зміни до двох чинних законів України. Зокрема, статтю 77 Закону України «Про освіту» викласти в такій редакції: «Спеціальні заклади загальної середньої освіти можуть надавати реабілітаційні послуги (допомогу) для осіб з особливими освітніми потребами з порушеннями зору та слуху з числа військовослужбовців, осіб, звільнених з військової служби, зокрема з числа ветеранів війни, осіб, які

мають особливі заслуги перед Батьківщиною». Дозволятиме спеціальним школам надавати нашим захисникам відповідні послуги й оновлена (в разі ухвалення законопроекту) стаття 35 Закону України «Про повну загальну середню освіту».

У 2009 році Україна ратифікувала Конвенцію ООН про права осіб з інвалідністю та взяла на себе зобов'язання щодо забезпечення прав таких осіб на отримання освіти та надання корекційно-розвиткових і реабілітаційних послуг на базі освітніх закладів. Задля імплементації положень відповідних міжнародно-правових актів та приведення чинного законодавства до світових стандартів Україною вжито низку заходів. Зокрема, нормами ухваленого у вересні 2017 року Закону «Про освіту» встановлено державні гарантії права на отримання освіти особам з особливими освітніми потребами. «Наразі спеціальні заклади загальної

середньої освіти, окрім забезпечення здобуття учнями чи вихованцями загальної середньої освіти на одному чи кількох її рівнях, мають право надавати їм психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги, забезпечувати здійснення реабілітаційних заходів», — йдеться у пояснювальній записці до документа. Законопроект покликаний надати доступ до таких послуг ширшому колу осіб.

«Під час оборони України від рашистів наші захисники отримували поранення, зокрема такі, що призводять до повної або часткової втрати зору чи слуху. Для відновлення цих

функцій необхідна тривала комплексна реабілітація із застосуванням спеціалізованих технічних засобів та професійний кваліфікований персонал. А тих, кому відновити функції зору та/або слуху неможливо, потрібно навчити жити повноцінним життям...», — наголосив Сергій Бабак.

З таким завданням, на думку авторів документа, можуть упоратися і працівники спеціальних шкіл. «У системі освіти є спеціальні заклади загальної середньої освіти, які працюють із дітьми з вадами зору та/або слуху. Навчають їх жити повноцінним життям, бути самозадовільними, дають їм повну загальну середню освіту, часто і професійну, що дає змогу дітям отримати професію і робоче місце попри травму, дають можливість соціалізації, повної інтеграції в суспільство, звісно, психологічну підтримку та багато іншого», — нагадав Сергій Бабак. На його думку, держава має дозволити створювати відповідні програми реабілітації та відновлення військових або ветеранів на базі цих закладів.

До написання законопроекту були долучені й представники Міністерства освіти, зауважив Сергій Бабак. За його прогнозами, документ підтримають і на засіданні комітету, і в сесійній залі під час голосування.

Анна СМІЛЯНСЬКА.

У КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Затверджено Стратегію реформування системи шкільного харчування

«Наші підприємці адаптуються до реалій воєнного часу та дивляться в майбутнє з оптимізмом. Другий квартал поспіль маємо позитивні очікування щодо зростання ділової активності», — зазначив під час засідання уряду Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, додавши, що цьому сприяє надання малому та середньому бізнесу пільгових кредитів та грантів.

Зокрема, вже виплачено 2 мільярди гривень мікрогрантів на власну справу, 2,2 мільярда гривень — переробним підприємствам на розширення виробничих потужностей та 541 мільйон гривень аграріям на висадку нових садів і створення нових теплиць. Крім цього, за час повномасштабної війни бізнес отримав майже 40 тисяч кредитів на 155,5 мільярда гривень за програмою «5-7-9».

Уряд затвердив угоду про фінансування програми «Підтримка Єврозоною для відновлення та реформ». Після її підписання Єврокомісія виділить 335 мільйонів євро допомоги, яка буде спрямована на відбудову інфраструктури, зокрема енергетики, допомогу бізнесу, на антикорупційні заходи, захист довкілля та цифровізацію.

Коментуючи реалізацію програми відновлення, прем'єр підкреслив, що першим напрямом є житло. Зокрема, через еВідновлення за пошкоджене агресорами майно 19 тисячам родин уже виплачено 1,5 мільярда гривень.

Також отримано майже 5 тисяч звернень громадян щодо знищеного майна та через Дію уже генеровано 346 сертифікатів. Середня сума кожного сертифіката становить майже 2 мільйони гривень, тож незабаром люди зможуть придбати нове житло.

Також Президент уже підписав закон про виплати компенсацій за зроблені власним коштом ремонти, тож вони мають розпочатися у 2024 році.

Крім того, понад 4,3 тисячі родин уже скористалися пільговою іпотекою еЄсоля.

Ще один напрям відновлення — це медичні та освітні заклади. На сьогодні внаслідок російських обстрілів пошкоджено 1455 медичних закладів та 190 повністю зруйновано. «Ми не чекаємо закінчення війни, щоб узятися за це завдання. Наразі 411 медичних об'єктів повністю відновлено, ще 412 — частково. Працюємо далі в інтенсивному режимі, бо кожен медзаклад, що поновить роботу — це врятовані людські життя», — наголосив Д. Шмигаль, додавши, що також атаковано більш як 3,5 тисячі освітніх об'єктів, з яких половина — це середні школи. Нині понад 500 із них відбудовано.

Кабмін затвердив Стратегію реформування системи шкільного харчування на 2023—2027 роки. «Реформа шкільного харчування — це масштабний проект, покликаний виростити дітей здоровими, щоб вони розуміли цінність збалансованого якісного харчування. Тому, починаючи із садочків і шкіл, ми посилюємо систему контролю якості, переглядаємо норми, які стосуються і умов приготування, і технологічних карт страв, меню. Ці кроки дають змогу навчити дітей їсти правильно та започатковують культуру здорового харчування на рівні кожної окремої громади», — зазначив міністр охорони здоров'я Віктор Ляшко.

Реалізація цієї стратегії, зокрема, передбачає комплексну модернізацію або відновлення харчоблоків та впровадження нових норм харчування, що має стимулювати зміну харчових уподобань дітей шкільного віку та, як наслідок, формувати здорове суспільство і значно знижувати рівень неінфекційних захворювань в Україні.

Уряд підтримав та подасть на розгляд парламенту законопроект про внесення змін до Закону «Про закордонних українців», який наділяє Національну комісію з питань закордонних українців під час розгляду звернень про надання, відмову або припинення статусу закордонного українця правом звертатися до Служби безпеки України та інших уповноважених органів для отримання інформації щодо наявності чи відсутності вчинених заявником дій, які суперечать національній безпеці та національним інтересам України. Цим документом також пропонується зупинити розгляд заяв громадян рф та білорусі про надання статусу закордонного українця на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Наближені до лінії фронту громади потребують посиленої уваги

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Народний депутат по 127-му виборчому округу Олександр Пасічний побував у Степівській та Куцурубській територіальних громадах Миколаївського району.

Він переконаний, що влада повинна підтримувати громади, котрі щодня потерпають від російської агресії. Так, Куцурубська ТГ розташована близько до лінії фронту, тому чи не щодня чути звуки вибухів. Ситуація тут контролюється, тож багато жителів Очакова переїзять до сусідньої Куцурубської громади.

«З очільниками Миколаївської РВА та райради Максимом Кашубою і Ганною Коверзневою провели нараду з активом громади, де звернули увагу на питання, що турбують місцевих мешканців. Говорили про укриття у школах, допомогу ВПО, проблеми бізнесу й пільги на податки, стан бюджету, оформлення документів на будинки для отримання компенсації за державною програмою «Відновлення». Також учасників зустрічі проінформували про зростання кількості випадків шахрайства щодо літніх людей, які отримують кошти за програмою «Відновлення», — зазначив народний депутат.

Окрему увагу під час зустрічі звернули на освітнє питання. Кількість учнів, порівняно з довоєнним періодом, зменшилася. Через безпекову ситуацію діти вимушені навчатися онлайн, кілька шкіл пошкоджені. Але вже нині слід готувати-

ся до відбудови, щоб після Перемоги не гаяти час на виготовлення проектів та інші підготовчі роботи, а одразу розпочинати відновлення.

Олександр Пасічний передав Куцурубській сільраді три генератори для забезпечення критичної інфраструкту-

ри електроенергією під час можливих блекаутів та іншу допомогу.

Зроблено важливі кроки у розв'язанні проблеми Степівської громади, яка нещодавно зазнала серйозних обстрілів з боку ворога. Ще від початку утворення ТГ тут гостро стояло питання переда-

чі їй у власність соціально важливих об'єктів держпідприємства «Племрепродуктор Степове». А саме — будинку культури, спорткомплексу та інших об'єктів.

«Ми плідно працювали для вирішення цього питання і нині отримали перший результат. Незабаром ці об'єкти передадуть на баланс ТГ.

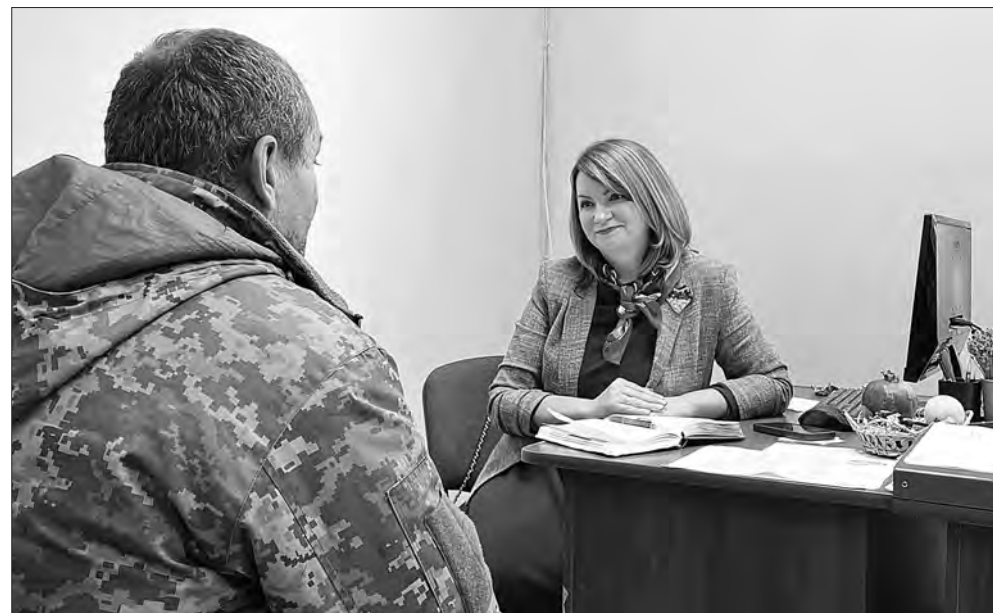
У Степовому зустрівся з активом громади. Обговорили це рішення і його деталі. Про важливість цих закладів для громади не варто й наголошувати, тому дякую керівництву Фонду державного майна України за підтримку Степівщини в цьому питанні», — повідомив народний депутат на своїй сторінці у Фейсбукі.

Під час наради обговорили й інші питання: відновлення 75 пошкоджених домогосподарств, роботу програми «Відновлення та соціальний захист населення». Окремо оглянули пошкодження у власне Степовому — зруйнований заклад громадського харчування, вікна та дахи сусідніх житлових будинків, спорткомплекс та будинок культури. «Працюватимемо для залучення допомоги місцевим жителям у відновленні будинків, адже попереду зима й опалювальний сезон», — зазначив Олександр Пасічний.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.
На знімку: Олександр Пасічний (у центрі) оглядає пошкоджені об'єкти Степівської громади.

Фото з відкритих джерел.

Найбільше звернень — від військових та їхніх родин

Міжсесійний період для народних депутатів — це змога більше працювати на своїх виборчих округах. За цей час у громадських приймальнях збирається чимало запитів — і від органів місцевого самоврядування, і щодо особистих проблем жителів Івано-Франківська. Найбільше нині звернень — від військових та їхніх родин.

«На черговому прийомі відвідувачі порушили дуже важливі проблеми, — зазначає народна депутатка Оксана Савчук. — Найперше — це різноманітні питання щодо військовослужбовців. Просять посилити законодавчий захист їхніх прав під час проходження служби та виконання бойових завдань. Парламентська Тимчасова спеціальна

комісія з питань правової та соціальної підтримки військовослужбовців активно працює над змінами в законодавстві. Кожен військовий матиме змогу повідомити про порушення прав. А головне — отримати законодавчу реакцію та захист».

Чимало відвідувачів приходять самі із пропозиціями щодо внесення змін до тих чи інших законодавчих документів. А ще пропонують допомогу, долучаються до плетіння сіток, до збору коштів на потреби військових підрозділів та роблять усе можливе для нашої Перемоги.

Людмила СТРАЖНИК.

Івано-Франківська область.

Фото надано Оксаною Савчук.

Інтенсивність бойових дій така, що дронів забагато не буває

У цьому впевнений народний депутат Олег Кулініч (на знімку другий праворуч). Від початку повномасштабного вторгнення він системно допомагає з безпілотниками різних типів Полтавській окремій бригаді ТРО, 10-му армійському корпусу та іншим підрозділам ЗСУ.

Так, днями Mavic 3 отримав земляк парламентарія пирятинець Вадим Кирпиченко, який воює з ворогом на Мар'їнському напрямку на Донеччині. А трохи раніше аж три сотні дронів-камікадзе одержали бійці 10-го армійського корпусу. Цю армію «бойових пташок» Олег Кулініч організував разом з головою Полтавської облради Александром Біленьким.

— Цю «летючу ескадрилью» ми підсилили ще й наземними станціями управління та дроном-бомбардувальником, — розповів Олег Іванович. — Робимо свій внесок у майбутню Перемогу! Безпілотники вирушають на найгарячіші ділянки фронту. І їх треба ще й ще, бо вони відіграють ключову роль у цій війні. До речі, дрон-бомбардувальник здатен нести дві 82-міліметрові міни, що стане гарним сюрпризом для непроханих гостей із-за поребрика. Поміж іншого, цей «орел» може використовуватися як ретранслятор сигналу для дро-

нів-камікадзе. Це дає змогу збільшити дальність їхнього польоту та якість наведення на ціль. А ще дрон-бомбардувальник має високу автономність, захист від РЕБ, повертається назад у разі втрати контролю та оснащений чудовою камерою 4K з 30-кратним зумом. На них у наших захисників нині особливий запит.

Окрема історія — про БТР-амфібію SKOT R3M. Її для Полтавської окремої бригади ТРО доставили з Польщі. Техніка придбана коштом народного депутата Олега Кулініча та голови Полтавської облради Александра Біленького.

— Коли отримали запит — почали аналізувати, де знайти таку диво-машину за кордоном, як її придбати, як доправити в Україну, — пригадує Олег Іванович. — Але вкотре доводимо — завжди

можна віднайти можливості, щоб допомогти нашим військовим. Такий БТР здатен, окрім водія і командира машини, перевозити до десяти осіб. Важливо, що в разі потраплення води «амфібія» самоочиститься, бо оснащена власними відкачувальними системами. Бронетран-

спортер також має централізовану систему підкачування шин. Тепер горді, що цей красень виконуватиме складні завдання в непередбачуваних умовах.

Ірина ШАТРОВА.

Фото зі сторінки народного депутата у Фейсбукі.

Гуманітарної допомоги потребує більш як 40 відсотків населення

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

За словами Раджасінгхама, значні пошкодження та руйнування критичної інфраструктури України продовжують серйозно впливати на доступ цивільного населення до електроенергії, опалення, води та телекомунікацій. «Це викликає особливе занепокоєння, коли швидко наближається зима, і температура починає опускатися до мінус 20 градусів за Цельсієм», — додав представник ООН, повідомляє «Голос Америки».

Засідання Радбезу з цього питання ініціювали Франція та Еквадор. Країни-члени, зокрема партнери України, зосередилися на обговоренні гуманітарних проблем та підготовки нашої країни до зими.

Рамеш Раджасінгхам також розповів, що ВООЗ підтверджує понад 1300 атак на медичні заклади від початку повномасштабного вторгнення. Це понад 55% усіх атак на заклади охорони здоров'я у світі за той самий період. У результаті в Україні загинуло 111 медичних працівників і пацієнтів. «У деяких частинах сходю та півдня доступ до медичних послуг практично відсутній, оскільки не працює половина лікарень чи клінік», — зазначив він.

За словами заступника постійного представника США при ООН Робера Вуда, оновлений план ООН з підготовки до зимового періоду передбачає виділення 435 млн доларів, щоб допомогти утримувати понад 1,7 млн цивільних у зимовий сезон. «Ми закликаємо міжнародну спільноту забезпечити заклики ООН щодо фінансування. Як сказав президент Байден, прихильність Сполучених Штатів Україні залишатиметься сильною. Путін може вірити, що зможе протриматися довше, ніж Україна, але він помиляється. Україна не буде підкорена росією. Воля народу України ніколи не буде зламана», — наголосив він.

Постійний представник України при ООН Сергій Кислиця, який також взяв участь у засіданні, повідомив, що, за даними розвідки, РФ накопичує ракети та безпілотники, щоб відновити масові удари по критично важливій цивільній інфраструктурі, як тільки температура опуститься нижче нуля. «Росія не демонструє намірів позбутися своїх терористичних практик проти мільйонів українських мирних жителів, що робить обов'язковим отримання додаткових систем ППО для захисту цих критичних об'єктів взимку», — додав він.

У Сенаті США говорили про додаткове фінансування для України

У сенатському Комітеті з асигнувань у вівторок, 31 жовтня, відбулися слухання, присвячені додатковому фінансуванню України. Доповідали на них міністр оборони Ллойд Остін та держсекретар Ентоні Блінкен. Обоє посадовців зазначили, що фінансова допомога Україні є інвестицією у оборонну промислову базу США і допомагає США поповнювати та оновлювати власні оборонні запаси, повідомляє «Голос Америки». Водночас Ллойд Остін наголосив: якщо Сполучені Штати не допоможуть українцям, то солдатам із США доведеться воювати в Європі.

Під час слухань сенатор Дік Дурбін запитав главу Пентагону, чи не перебільшує Президент України Володимир Зеленський, коли говорить, що «без фінансової підтримки США і НАТО ми цю війну програємо». На це Ллойд Остін відповів: «Він не перебільшує. Як ви знаєте, ми надали Україні значні обсяги безпекової допомоги. До того ж, через наше лідерство, наш приклад, близько 50 інших країн приєдналися, щоб разом працювати в коаліції, щоб також надавати допомогу. Вони виділили майже 35 мільярдів доларів на ці загальні зусилля. Я думаю, що наше лідерство в цих зусиллях справді має значення».

На запитання сенатора Діка Дурбіна про те, як позначиться на Україні ініціатива фінансувати лише підтримку Ізраїлю, Ентоні Блінкен відповів: «Гадаю, це завдасть жахливої шкоди нашим цінностям, а також нашим основним інтересам, тому що всі ми об'єднані в бажанні відповісти агресорам». Він також зауважив, що допомогу Україні та Ізраїлю не вар-

то розділяти, оскільки обидві війни пов'язані між собою.

Ентоні Блінкен наголосив: «Якщо путін дозволяє продовжувати діяти безкарно, він не тільки не зупиниться в Україні, а й потенційно попрямує в наступну країну НАТО, що викличе виконання нами наших обов'язків за статтею 5 альянсу НАТО». «Це надіслало б також сигнал агресорам в усьому світі: якщо йому це зійде з рук, то ми також можемо. І тоді ми, швидше за все, матимемо світ, повний конфліктів. І це світ, який не підходить Сполученим Штатам. Для нас значно краще підтримати наші зусилля зараз, домагаючись успіху, ніж заплатити значно вищу ціну пізніше, коли нам доведеться мати справу з агресією», — заявив Блінкен.

Зі свого боку Ллойд Остін зауважив: «Я думаю, якщо путін досягне успіху, він не зупиниться на Україні. Якщо ви — країна Балтії, ви думаєте: я — наступний. І, знаєте, я не сумніваюся, що рано чи пізно він киме виклик НАТО, і ми опинимося у перестрілці».

Виховання національної пам'яті — наш головний самозахист

Днями в Києві відбулося вручення літературної премії Фондації Українського вільного університету імені Волянців-Швабінських, що в США.

Вручав високий нагорода Аскольд Лозинський, член правління багатьох українсько-американських та світових українських організацій, а також професійних асоціацій США. Пан Аскольд десять років очолював Світовий конгрес українців і загалом активно й системно об'єднує світову українську спільноту за кордоном. Він відтоді, як Україна проголосила Незалежність, понад 200 разів відвідував з гуманітарною місією нашу країну і навіть під час широкомасштабної війни нині тут у четверте.

Крім вручення премії, Аскольд Лозинський також мав нагоду і приємність презентувати свої збірники статей, які є дуже помічними для наших студентів, адже це чудовий посібник з українознавства. Як зізнався пан Аскольд, він хоч і народився в Нью-Йорку, але завжди вважав себе українцем за духом. Каже: «За паспортом я — американець, проте коли б гратимуть американська й українська команди, то я вболіватиму за Україну».

Він також зазначив, що Америка активно допомагає і надалі допомагатиме Україні, але це є найперше інвестиція, це допомога в майбутнє, зокрема, й Америки. Тому Україна має приймати допомогу світу, але й подбати про розбудову власного захисту, своєї військової мо-

Сергій Шевченко та Аскольд Лозинський (праворуч).

ці та своєї економіки. Щоб наблизити всіма нами очікувану Перемогу.

Варто зазначити, що Фондація Лозинських теж докладає чимало зусиль для розбудови України. Зокрема, щороку вона виплачує стипендії п'ятьом найкращим нашим студентам.

Ну а цього разу в пана Аскольда була ще одна місія — вручення премії за літературні доробки від Фондації Українського вільного університету імені Волянців-Швабінських.

Першою премією удостоєний відомий журналіст, публіцист, секретар Національної спілки журналістів України Сергій Шевченко за книгу «Імперія терору», що вийшла друком 2021 року. Ця збірка нарисів і статей розкриває трагедію українського народу, яку вчинив комуністичний режим срср у 30-х роках минулого століття, коли на Соловках було розстріляно цвіт української нації.

Свого часу, від кінця 1990-х і до 2014 року, коли так звана

правонаступниця срср росія напала на Україну, пан Сергій не раз відвідував Білмор'я і урочище Сандармох, а в Архангельську та Петрозаводську вивчав розскречені матеріали в архівах спецслужб. На основі цих досліджень він видав кілька книжок про трагедію нашого народу.

Серед героїв його нарисів і статей — репресований митці Лесь Курбас, Валер'ян Підмогильний, Микола Куліш, Микола Зеров, Григорій Епік та інші.

«Імперія терору» містить дописи про Павла Филиповича, Валер'яна Поліщука, Михайла Ялогового, Євгена Черняка тощо. На чільній сторінці її читаємо: «Усім, кому «трийка» сказала «помри», але Трійцею велено — «бути», присвячується».

Дякуючи фундації за високу оцінку його праці, пан Сергій наголосив, що Україна перебуває також у стані інформаційної війни. А тому виховання національної пам'яті — це головний наш самозахист.

Загалом до книги ввійшли дослідження фактично за 20 років. І як зазначив Сергій, у нього ще чимало матеріалу про закатованих українців, а отже, писати й писати. І зізнався, що вже фактично готова його нова книга на цю тему, яка має назву «Капут рашизму».

Сподіватимемося, що незабаром так і станеться, а росія, як вісь зла, назавжди зникне з карти світу.

Марина КРИВА.
Фото надано автором.

П'яна орда

ЗА ПОРЕБРИКОМ

21-річний антон сопов і 28-річний станіслав рау, контрактники 155-ї бригади морської піхоти тихоокеанського флоту росії, написавшись до посиніння, у п'яному угарі розстріляли дев'ятеро мирних осіб у Волновасі Донецької області. Це за 18 кілометрів від лінії фронту.

Вбивці в темряві ввійшли до будинку родини Капканець і з автоматичної зброї з глушниками розстріляли всіх, хто потрапив під руку. За повідомленням телеграм-кана-

лів, жертвами п'яних пунтінських вояк стали Едуард та Тетяна Капканці, двоє їхніх синів із дружинами, онуки та ще один родич. Вони зібралися разом, щоб відсвяткувати день народження. За розповідями сусідів, усю сім'ю холодною розстріляли уві сні, а будинок залили водою, щоб приховати сліди злочину. Ця історія набула такого резонансу та розголосу, що вбивство неможливо було приховати. Телеграм-канал Ваза повідомив, що перед

вбивством у родини виник конфлікт з російськими військовими, які вимагали самогоону. Ім відмовили. Це традиційна картина для окупованих територій. П'яна орда тероризує місцеве населення і вимагає спиртного, мовляв, ми вас захищаємо.

Озлоблені морські піхотинці, які вночі увірвалися в будинок і розстріляли всю сім'ю, за повідомленням телеграм-каналів, були «показово-зразковими» військовослужбовцями». Охороняли губернатора камчатського краю володимира солодова, коли той при-

їжджав на окуповані території. Батько сопова за воєнні злочини значиться в базі «Миротворця», а рау — притягався до кримінальної відповідальності за вбивство, розбій, шахрайство та незаконний обіг зброї.

Слідчий комітет рф подає вбивство дев'яти мирних людей як «конфлікт на побутовому ґрунті». російські ЗМІ пишуть, що суди нині завалені справами військово-службовців, які вчинили злочини у стані алкогольного сп'яніння. Лише цього року, за підрахунками «Агентства», розглядаються справи про вбивства 27 мирних людей. Найгучніша справа була в Карелії, де путін-

ські вояки розстріляли шестеро людей.

П'яну орду на окупованій території стає дедалі важче контролювати. російському командуванню доводиться вдаватися до таких середньовічних методів, як виховання ямами. Буйних вояків тримають у спеціально викопаних ямах або в підвалах, поки ті не стануть адекватними. Це російське ноу-хау запроваджують навіть на військових полігонах, де готують поповнення для армії.

Нічого дивного — що можна чекати від армії «найп'янішої країни світу», де 60% населення мають проблеми з алкоголем та наркотиками?

Богдан КУШНІР.

ПЛАНЕТА

Президент Сербії назвав головного економічного партнера країни. І це — не росія

Президент Сербії Александар Вучич під час брифінгу, що відбувся після зустрічі з головою Єврокомісії Урсулою фон дер Ляен, яка цього тижня відвідує країни Балкан, заявив, що ЄС — це головний економічний партнер країни.

«З ЄС ми здійснюємо дві третини експортних операцій з товарами різного призначення, половину експорту послуг та отримуємо три п'яті частини від усіх прямих іноземних інвестицій у розвиток економіки країни», — наводить слова глави держави сербське інформаційне агентство «Танюг».

Як приклад він навів будівництво газового інтерконектора, котрий прокладають через територію Болгарії до Сербії. Завдяки йому країна отримає доступ до альтернативних джерел природного газу і додаткові енергетичні потужності. За словами президента, на швидку реалізацію цього енергетичного проекту Сербія отримала значні гранти та величезну всебічну підтримку від ЄС.

«Ми очікуємо, що через 15 днів прокладання газової перемички з Болгарією буде завершено. І до кінця листопада газовий інтерконектор буде відкрито з усіма дозволами», — повідомив він. І додав, що дуже вдячний ЄС за підтримку, а візит голови Єврокомісії до Белграда «має велике значення для нашої держави».

На переговори Александра Вучича з Урсулою фон дер Ляен відвідував посол Сполучених Штатів Америки у Сербії Крістофер Хілл. Зі слів американського дипломата випливає, що візит голови ЄК до Белграда та інших балканських держав, які вона відвідає після Сербії, є частиною плану з примирення Сербії та Косово. Він заявив, що пропозиції про нормалізацію їхніх відносин «лежать на столі вже давно» і що Косово та Сербія мають досягти угоди «якнайшвидше». «Настав час прискорити цей процес і просунути його вперед», — сказав він журналістам.

Американський дипломат відмовився коментувати слова голови Єврокомісії Урсули фон дер Ляен, яка у вівторок заявила, що Приштина має сформувати спільноту сербських громад, а також Асоціацію сербських муніципалітетів, а Белград — визнати Косово «де-факто». «Всі ці елементи мають бути визначені з певним ступенем точності, щоб не виникло непорозуміння під час переходу до етапу їх реалізації», — наголосив посол США.

Політичні оглядачі балканських країн зазначають, що під час спілкування Вучича і Урсули фон дер Ляен з журналістами зовсім не згадувалися росія і відносини Сербії з нею, а також колишня відмова сербського лідера підтримувати європейські санкції проти москви. Можливо, ця тема обговорювалася ними під час бесід віч-на-віч. Але заяву Вучича про те, що ЄС є основним економічним партнером країни, можна розцінювати як свідчення — шляхи нинішньої Сербії з росією розійшлися. Белград взяв курс на євроінтеграцію і, напевно, не зверне з нього, бо москва з її диктатором і терористом путіним залишається на узбіччі історії.

У середу Александар Вучич розпустив Народну скупщину (парламент) і призначив позачергові парламентські вибори на 17 грудня. У понеділок уряд Сербії направили президенту аргументовану пропозицію щодо розпуску Народної скупщини, в якій зазначалося, що проведення нових парламентських виборів в теперішніх обставинах забезпечило б вищий ступінь демократії, зменшило б напруженість, створену між протилежними позиціями в суспільстві, відкинуло б винятковість і мову ненависті, а також підтвердило б право вільно висловлювати думки і погляди на певні політичні, економічні та інші питання, включаючи подальше утвердження європейських цінностей.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

На Закарпатті в очільника громадської організації СБУ виявила арсенал бойової зброї. В результаті обшуків за місцем його проживання і у транспортних засобах виявлено автомат Калашникова з глушником, кулемет, гранати, запали до них, магазини до пістолета, приціл до ручного протитанкового гранатомета і глушник, пістолет Макарова, набої тощо. Крім нелегального зберігання зброї, фігурант, імовірно, причетний до розкрадання волонтерських коштів. Його затримано. Тривають слідчі дії, *повідомляє наш власкор Василь Нитка*

1—4 листопада — Дні пам'яті жертв масових розстрілів

Сандармох, Биківня, Дем'янів Лаз — життя, розвіяні у прах

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Заарештований: 26 грудня 1933 р. у справі «Української військової організації». Етапований у м. Харків 28 лютого 1934 р. Судовою трійкою при Колегії ГПУ УСРР 9 квітня 1934 р. засуджений за ст. 54-11 КК УСРР на 5 років ВТТ. Відбував покарання в 4-му відділенні «Білбалттабору» і в Соловках (табпункт «Кремль», ставив вистави в табірному театрі, переведений у табпункт «Анзер»). Особливою трійкою УНКВС ЛО 9 жовтня 1937 р. засуджений до найвищої кари. Розстріляний: 3 листопада 1937 р. в Карелії (Сандармох).

Під якою сосною, у якій із 236 розстріляних, знайдених у 1997 році карельським дослідником історії політичного терору в сср, членом правозахисного товариства «Меморіал» Юрієм Дмитрієвим та кількома іншими пошуковцями, лежать Лесь Курбас і Микола Куліш, невідомо. Як невідомо, у якій частині лісу засипані піском іще 285 українців, страчених тут малограмотним капітаном нквс матвеевим на честь 20-річчя жовтневої революції.

**Націю
знекровлювали,
знищуючи
талановитих
і освічених**

27 жовтня та 1—4 листопада 1937 року — особливі дати в українській історії. В ці дні в Сандармоху, неподалік Медвеж'єгорська, де збереглася чотириповерхова, з колонами і пам'ятником Кірову на подвір'ї, адміністративна будівля управління Біломорканалу нквс сср (з вежі на ній сталін мав вітати відкриття «стройки века»), був розстріляний Соловцький етап — 1111 в'язнів, привезених Білим морем з Великого Соловцького острова. Тут за 160 кілометрів від Полярного кола за часів засновника диктаторського режиму в радянській росії згідно з декретом «Про табори примусової праці» 15 квітня 1919 року створено спеціальну систему таборів, яку названо «Соловцький лагерь особого назначенія» (СЛООН). Серед перших в'язнів холодного кам'янистого острова, на якому монастир середини XV століття більшовики перетворили на надійно захищену тюрму (звідси нікуди тікати, навколо море, до найближчої землі, Кемі, кілька годин пароплавом), були діячі УНР, учасники визвольних змагань, вояки та отамани повстанських загонів, священники.

Ленінсько-сталінський терор проти українців ніколи не припинявся. Наприкінці 20-х — на початку 30-х років минулого століття на соловецьку каторгу заслали тисячі полтавчан, киян, черкашан, дніпрян, подолан, звинувачених у приналежності

до Союзу визволення України (СВУ), Українського національного центру та УВО. Серед них професор Аркадій Барбар, професор Володимир Чехівський і Йосип Гермазе, письменник Клим Поліщук, діячі УНР — очільник Міністерства освіти у 1918 р. Павло Христюк та Віталій Юрченко, сотник армії УНР, співробітник Інформаційного бюро Директорії. Христюк, пройшовши пекло соловецьких знущань і більшовицьких експериментів над людьми, яких примушували вичерпувати у мороз ополонки чи, поки ставало сил, стояти на одній нозі на пенюку, а того, хто втратив рівновагу, для розсаги кати скочували як колоду просікою з Секірної гори, де

не допустить імперіалістам московського інтернаціоналу в крові-вогні втопити цивілізацію віків, а на її струпілих попилах створити нову еру — світ глумливого насилля й вандалізму. Я вірю, що весь Захід, збагнувши грізну небезпеку, завчасно схаменеться й на вівтар рятунку культури людства кине хатню грізну за матеріальні добра-посідання, вірю, що він сконсолідується і знищить ще неопірене царство-пекло червоно-дикої орди.

Слова публіциста виявилися пророчими — червоно-дика орда, яку не зупинили, поки вона ще вбивалася у колодочки і набирала жиру, перетворилася на монстра з ядерною бомбою в лапах му-

Василь Вражливий, Григорій Епик, Мирослав Ірчан, Антін Крушельницький із синами та інші.

Багатьох із них енкавесники внесли до списку Соловцького етапу, ім розчерком пера начальника табору винесено вирок — «смерть». Приречених вивезли до глухого урочища Сандармох, де 27 жовтня розпочалися масові страти.

**Кат з обличчям
серійного вбивці**

Керував каральною операцією зі знищення Соловцького етапу заступник начальника ленінградського управління огпу з адміністративно-господарської частини капітан Михайло матвеев, родом із села во-

вепсів і карелів, які споконвіку жили на цих землях. У 2013 році, коли ми, журналісти, з українською делегацією прибули у Сандармох і на Соловки у Дні пам'яті жертв сталінського терору, у петрозаводському музеї, що в центрі столиці Карельської автономії, запитали працівників, чи говорять тут карельською мовою. Ті, неабияк здивувавшись, відповіли: «Да какие тут карелы? Их давно уже нет».

Скільки карелів, скільки українців лежить у лісах Сандармоху — невідомо. Архіви нквс-кдб знову під грифом «цілком таємно», а найвідоміший дослідник історії таборів ГУЛАГу в цих краях Юрій Дмитрієв уже кілька років за ґратами, куди потрапив за сфальсифікованим звинуваченням — спочатку за зберігання дитячої порнографії, потім за зберігання зброї. Директор Медвеж'єгорського краєзнавчого музею, що розміщується у сіро-зловісній будівлі управління нквс Біломорканалу, і колишній хранитель меморіалу в Сандармоху помер у в'язниці, «засуджений» за педофілію. За загадкових обставин померла в лікарні молода ше-директорка Соловцького музею, який зберігав правду про злочини сталінського режиму та каральних органів сср, Ольга Бочкарьова.

Що бачили, що відчували, про що думали люди, світочі української, світової культури? Страх, розпач, лють і ненависть до катів із червоними зірками на кашкетах? Ця лють і ненависть до звірів у людській подобі, які знову прийшли вбивати українців, передалася нам через ціле століття і тисячі кілометрів від понівченої Карелії до України...

**Стріляли
в потилицю,
в голову забивали
цвяхи**

...Не менш страшне урочище, полите кров'ю тисяч і тисяч людей, які за визначенням режиму не підходили для будівництва «светлого будущего», і під Києвом — Биківнянський ліс. Тут за різними даними кинуті у такі ж безіменні могили, як і в Сандармоху, від 20 до 100 тисяч осіб — крім українців, поляки, німці, загалом представники 30 національностей. Їх катували у підвалах нквс, там розстрілювали, а потім ночами вивозили на спеціальну ділянку, що ховалася за високим парканом.

«Серед них — священники й науковці, селяни й робітники, художники й письменники, актори й інженери, композитори й держслужбовці. Проте дуже важливо за величезними цифрами бачити окремі долі, персональні історії та конкретні імена. Биківнянські могили — братські, але не безіменні», — наголошують в Українському інституті національної пам'яті. Встановлення імен закатованих, дослідження їх істо-

рій — одне з головних завдань колективу Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили». У жовтні цього року заступник генерального директора з наукової роботи Тетяна Шептицька презентувала першу частину бібліографічного покажчика «Биківня — територія пам'яті», підготовленого науковцями установи в межах великого проекту та покликаного узагальнити напрацювання наукової і журналістської спільноти з биківнянської тематики. Серед повернутих із небуття імен — ім'я Георгія Копана, бандуриста і співця з Борисполя. Він був віртуозним виконавцем і першим керівником Київської капели бандуристів, що відновила свою діяльність наприкінці 1923 року. Заарештований за звинуваченням у членстві в «контрреволюційній шпигунсько-повстанській організації».

У справі, як зазначає співробітниця заповідника Олена Полідович, є й такі зізнання: «Моя контрреволюційна робота розпочалася з 1921 року... в Першій українській капелі бандуристів. Я разом з іншими бандуристами... пропонував глядачам вилучені з репертуару українські пісні... у націоналістичному дусі, завдяки чому розпалював націоналістичні почуття». Є там і таке звинувачення — «Якщо не можна дорікнути репертуару капели у націоналістичному підборі, ... то можна було досягнути мети іншим шляхом, викликаючи в аудиторії націоналістичні настрої через шовіністичне виконання, що було просякнуте таким настроєм».

Станом на 2017 рік в Україні встановлено 18 місць масових поховань жертв сталінських репресій, які старанно приховувалися радянською владою. Втім, поховань знищених осаженим режимом українців значно більше. За словами народного депутата України другого скликання, голови Київського товариства «Меморіал» Романа Круцька, лише в Івано-Франківській області проводили розкопки у 126 таких місцях. Одним із символів нелюдського комуністичного режиму і сталінізму став Дем'янів Лаз на Прикарпатті. Тут влітку 1941 року окупаційні радянські війська при вступі знищували сотні людей лише за те, що вони українці: в урочищі у ямах знайдено останки 524 осіб — 359 чоловіків і 159 жінок. Нині у музеї «Дем'янів Лаз» зберігаються речі жертв, знайдені під час відкриття масового поховання, їхні фотографії. Значна частина експонатів — це кістки та черепи, на яких сліди катувань — кістки пробиті багнетами, у голови забиті цвяхи. У черепі 20-річної Марічки Косів, заарештованої у селі Старі Кути за те, що водила Маланку, три кульові отвори — стріляли у потилицю.

Світлана ЧОРНА.
Фото автора.

**Біля козацького хреста
«Убісним синам України»
в урочищі Сандармох (Карелія).**

був так званий штрафбат, із якого майже ніхто не повертався, загинув в іншому концтаборі — «Севвостлаг» у хабаровському краї.

Віталію Юрченку (справжнє ім'я Юрій Карась-Галинський) з двома товаришами вдалося якось дивом утекти з табору — можливо, під час перевезення в'язнів з острова на материк, на будівництво Біломорканалу. Одного з друзів охорона одразу застрелила, другого через два тижні блукань тайгою і болотами здав владі за кілограм борошна чи крупі агент для боротьби з утікачами. Юрій за місяць дійшов до в'ятки, а потім через москву повернувся в рідний Київ, тоді на Поділля, а затим за Збруч, подали від більшовицької чуми.

Упродовж 1931—1932 рр. сотник під псевдонімом «Віталій Юрченко» у львівському видавництві «Червона калина» надрукував автобіографічний роман «Шляхами на Соловки» у трьох частинах — «Пекло на землі», «Червоний чад», «Зі Соловцького пекла на волю» (перевидані у 1994 р.), де писав: «Я твердо вірю, що Європа добачить львину долю зла-кризи в більшовизмі і

танта і тепер загрожує всьому світові.

сталінський режим, який організував Голодомор-генощид 1932—1933 рр., Великий терор 1937—1938 років, упивався кров'ю невинних людей, сотнями тисяч смертей. За період другої п'ятирічки (1932—1937) на Соловки як дармову робочу силу на лісопвалах і будівництві та обслуговуванні 227-кілометрового Біломорканалу, який з'єднав Онезьке озеро з Білим морем (будувався кайлами і тачками, силою м'язів в'язнів, перетворених на безправних рабів) висилали з України цвіт нації — державних діячів, митців, науковців, письменників, хазайновитих селян.

Серед в'язнів того часу політичні діячі: Олександр Шумський, Михайло Поллоз, Микола Любченко, Семен Семко-Козачук; науковці — академіки Степан Рудницький і Матвій Яворський, Олександр Яната, Михайло Новицький, Іван Шаля; письменники й митці Микола Зеров, Павло Филипович, Олекса Слісаренко, Микола Куліш, Лесь Курбас, Євген Плужник, Михайль Семенко, Гео Шкатурупій, Марко Вороний, Василь Мисик, Валер'ян Поліщук,

лосово новгородської губернії. Він давно служив в органах і, певно, мав хист серійного вбивці — йому доручали катування ув'язнених та їх страти. З фотографії засудження пізніше за «перевищення повноважень» матвеева, що збереглася у його справі, на нас дивиться похмурий дикий чоловік з очима вбивці-маніяка. Після спроби втечі голодних і знесилених в'язнів, їх спротиву конвою кат із двокласною освітою у формі нквс змінив тактику — приречених роздягали, їм зв'язували руки, били по голові і так завантажували у вантажівки.

У Сандармоху матвеев особисто стріляв у голови приреченим — у всіх відкопаних черепах кульові отвори. Як свідчать документи, у яких зазначено, що капітан страчував «быстро, точно и толково», — 1 листопада було розстріляно 210 осіб, 2 листопада — 180, 3 листопада — 265, 4 листопада — 248 осіб.

Розкопки в урочищі та відкриті на короткий час у ельцинську відлигу архіви каральних органів сср засвідчили, що загалом у Сандармоху розстріляно й кинуте в безіменні братські могили 9,5 тисячі осіб 59 національностей та етнічних груп. Знищували тут і місцеве населення —

Навіть якщо вимкнуть струм, місто житиме

Командно-штабні навчання на тему готівності органів управління, сил та засобів спеціалізованих служб цивільного захисту об'єктів критичної інфраструктури до дій в умовах блекауту провели у Луцькій міській раді.

Під час навчання відпрацювали спільні дії різних служб у разі аварійної ситуації з тривалим відключенням електроенергії та припиненням надання послуг тепло- та водопостачання.

Участь в актуальному на час війни заході взяли старости старостинських округів, керівники Луцького районного управління ГУ ДСНС у Волинській області, представники департаментів економіки, ЖКГ, освіти, управлін охорони здоров'я, капітального будівництва, відділів з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення, транспорту, АТ «Волингаз», комунальних підприємств «Луцьктепло», «Луцькводоканал», «Луцьке електротехнічне підприємство — Луцьквітло», «Парки та сквери м. Луцька», «Луцькспецкомунтранс», ЖКП.

Міський голова Луцька Ігор Поліщук (крайній ліворуч) ознайомився з роботою КП «Луцькводоканал» в умовах припинення централізованого електропостачання.

Розпочалися навчання з доповіді керівників екстрених служб електро-, тепло-, газо-, водопостачання голові Луцької міської ради Ігорю Поліщуку про готівність до роботи в умовах можливого блекауту. Йшлося також про функціонування в умовах повного знеструмлення пунктів незламності та обігріву, закладів охорони здо-

ров'я, громадського транспорту, забезпечення мобільним зв'язком, підтримання безпеки дорожнього руху та порядку в громаді.

Практична частина навчань відбувалася на підприємствах тепло- та водопостачання і пунктах незламності. Зокрема, на об'єктах КП «Луцькводоканал» за повної відсутності стру-

му відпрацювали подачу

води від генераторів та наповнення цистерн. На КП «Луцьктепло» перевірили подачу теплоносія від джерела резервного живлення. Учасники навчань мали також можливість оглянути мобільні пункти незламності, укриття, розгорнуті на території підрозділів ДСНС.

— Ми побачили, як під час блекауту зможуть працювати завдя-

ки дизель-генераторам наші водозабори та свердловини, потужна котельня. Переконалися в тому, що в пунктах незламності, розташованих у школах, працює все необхідне: пічки-буржуйки, дизель-генератори. Оглянули також намети незламності, які ДСНС розгортають у різних частинах міста в разі блекауту. Особливо наголошую на питанні забезпечення паливом. Оскільки всі генератори на підприємствах, в лікувальних установах, пунктах обігріву і пунктах незламності потребують щоденної заправки, питання доставки і заправки є надзвичайно важливим, — зазначив, підбиваючи підсумки командно-штабних навчань, міський голова Ігор Поліщук.

Важливо, що, попри певний запас надійності підприємства «Луцькводоканал», у місті розроблено схему аварійного водопостачання по мікрорайонах міста у великих емкостях, вживають інших заходів, щоб у критичних ситуаціях населення було захищено.

Микола ЯКИМЕНКО.
Фото з відкритих джерел.

ДОБРА СПРАВА

В'язальний батальйон знову в дії

Щоб забезпечити захисників шкарпетками, дніпрянки приєднуються до В'язального батальйону, організованого за ініціативою народного депутата Дмитра Кисилевського.

І хоча зима ще попереду, В'язальний батальйон уже б'є рекорди. За сприяння обранця пряжу отримала 51 жінка. А Олена Синьова сплела зі своєї пряжі і принесла для відправки 82 пари шкарпеток. Вона націльна побити власний рекорд минулої зими, коли зробила 120 пар.

«Цей проєкт насамперед — для допомоги ЗСУ. Але бачу, що об'єднані доброю справою дніпрянки активно між собою знайомляться і спілкуються. Приємно, що маємо й такий результат. Теплі шкарпетки ми передаємо бійцям 25-ї бригади, сил ППО, які охороняють небо над Дніпром, а також іншим частинам ЗСУ», — розповів Дмитро Кисилевський.

Володимир РИБАЛЧЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фото зі сторінки Д. Кисилевського у Фейсбучі.

ОГОЛОШЕННЯ

Посвідчення учасника бойових дій серії МНС № 000086, видане МНС України від 12 вересня 2007 року на ім'я Гронського Станіслава Станіславовича вважати недійсним.

У зв'язку зі смертю гр. Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Прайс Ендрю Річард Річардсон, 08.10.1960 р.н., померлого 16 березня 2022 р., приватним нотаріусом Харківського міського нотаріального округу Поляковою М.В. відкрито спадкову справу. Можливі спадкоємці можуть звернутись до нотаріуса за адресою: 61057, м.Харків, вул.Чернишевська, 13, оф. 607, тел.050-325-85-25.

Приватний нотаріус Київського міського нотаріального округу Рудченко О. В. розшукує:
1. Мхана Рамі С. А., останнє відоме місцезнаходження :АР Крим, с.Фонтани, вул. Кирпичишли, буд.6
2. Белікову Лілію Анатоліївну, адреса:Донецька обл., Петровський р., сщ. Вугледар, вул. 13 Десантників, буд.51, кв.51
3. Богма Валерія Михайловича, адреса:Херсонська обл., Голопристанський р.,с.Геройське.
4. Вознюка Ігора Владиславовича, адреса:м.Київ, пр.Правди, буд.37Б, кв.47
5. Діденка Олександра Васильовича, адреса:Вінницька обл., м.Гайсин, вул.Бакалова, буд.19, кв.1
6. Ішука Едуарда Васильовича, адреса:м.Київ, вул.Зеленого клину, буд.11, кв.10
7. Зінченко Віру Василівну, адреса:м.Київ, пр.Червоної Калини, буд.69А, кв.98
8. Капітоненка Сергія Григоровича, адреса:м.Київ, вул.Жуля Верна, буд.13В, кв.114
9. Кльоц Надію Петрівну, адреса:Вінницька обл.,Козятинський р., Кус.Козятин
10. Ковтун Наталію Віталіївну, адреса:м.Київ, вул.Кудряшова, буд.5, кв.11
11. Костюченка Олександра Федоровича, адреса:Київська обл., Вишгородський р., с.Демидів, вул.Київська, 19
12. Кулинич Юлію Олександрівну, адреса:м.Київ, вул.Чистяківська, буд.11, кв.27
13. Ліпінського Юрія Петровича, адреса:Кіровоградська обл., Маловисківський р., м.Мала Виска, вул.Гоголя, буд.17
14. Лукашевич Андрія Богдановича, адреса:м.Київ, пр.Червоної Калини, буд.4А, кв.205
15. Лавриненка Ігора Миколайовича, адреса: Чернігівська обл., Бобровицький р., с.Озеряни, вул. 8 Березня, 37
16. Нороха Дениса Григоровича, адреса:Дніпропетровська обл., м.Павлоград, вул.Поштова, буд.20, кв.10
17. Огородник Лідію Василівну, адреса: Чернівецька обл., Глибоцький р., смт.Глибока, вул.Леніна, буд.119
18. Павловського Юрія Миколайовича, адреса:Корюківка, вул.Партизанська, буд.26
19. Паліман Євгенія Михайловича, адреса:м.Київ, вул.Фрунзе, буд.121/1, гурт
20. Пашенко Володимира Івановича, адреса:Полтавська обл., Хорольський р., с.Велика Попівка
21. Семенюк Михайла Степановича, адреса:м.Київ, вул.Райдужна, буд.21А, кв.212
22. Серьогіну Наталію Дмитрівну, адреса:м.Київ, вул.Сержа Лифаря, буд.8А, кв.140
23. Сігал Євгена Яковича, адреса:м.Київ, вул.Бажова, буд.4, кв.38
24. Хроль Олександра Петровича, адреса:м.Київ, вул.Олександри Екстер, буд.8А, кв.154
25. Прищепу Юлію Юріївну, адреса:м.Київ, пр.Науки, буд.21 гурт.
26. Сливку Аркадія Григоровича, адреса:м.Хмельницький, вул.Амосова, буд.21/1
27. Бобровник Андрія Володимировича, адреса:м.Київ, Оболонський пр., буд.14В, кв.118
28. Шевчук Світлану Анатоліївну, адреса:Хмельницька обл., м.Шепетівка, буд.15, кв.24
29. Шеремет Віталія Миколайовича, адреса:м.Коростень, вул.Сонячна,буд.4, кв.7
30. Яремчук Валентину Василівну, адреса:м.Київ, вул.Ново-Дарницька, буд.3/15, гурт.
31. Яренко Михайла Омеляновича, адреса:м.Київ, вул. Юрія Ілленка, буд.71, кв.62
32. Яцукевич Сергія Івановича, адреса:м. Київ, вул. Зої Гайдай, буд.10А, кв.4
Інформація для зв'язку - м.Київ, вул. Панаса Мирного, 7, оф.2, тел.+380732070789, e-mail: AR0732078789@gmail.com

Втрачений диплом серія ЛА ВС № 018103 виданий 31.05.1997р. Донецьким інститутом внутрішніх справ при Донецькому державному університеті за спеціальністю "Правознавство" кваліфікація -юрист , реєстраційний № 582 на ім'я **Сергієнко Сергія Федоровича**, вважати недійсним.

ОГОЛОШЕННЯ

Відповідно до рішень виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (далі - Фонд) від 30 жовтня 2023 року №1384 Уповноваженою особою Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ "МР БАНК" збільшено задоволення вимог кредиторів сьомої черги у процентному співвідношенні 40% що в загальному розмірі буде складати 100% від загальної суми сьомої черги та восьмої черги у процентному співвідношенні 100% від загальної суми восьмої черги.
Виплати здійснюються в безготівковій формі, шляхом перерахування коштів на рахунок кредитора, і до повного погашення заборгованості.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна, 1) перебуває кримінальне провадження №2202213000000257 від 30.06.2022 (номер провадження 1-кп569/1424/23, справа №569/11632/23) про обвинувачення Волкової Євгенії Григорівни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України. Суддя Рівненського міського суду Рівненської області Сидорук Євген Іванович викликає обвинувачену Волкову Євгенію Григорівну, 25.12.1964 р.н., уродженку с.Містки Сватівського району Луганської області, адреса реєстрації: Луганська область ,м.Старобільськ ,вул. Магістральна,буд.77, у судове засідання, яке визначено судом та призначено на **05.12.2023 року о 16 год. 00 хв., 11.12.2023 року о 12 год.00 хв., 21.12.2023 року о 12 год. 00хв.** та відбудуться в приміщенні Рівненського міського суду (м. Рівне, вул.. Шкільна, 1) у залі судового засідання №11.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна, 1) перебуває кримінальне провадження №2202213000000369 від 16.08.2022 (номер провадження 1-кп569/1440/23, справа №569/11806/23) про обвинувачення Лопатиної Світлани Сергіївни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України. Суддя Рівненського міського суду Рівненської області Сидорук Євген Іванович викликає обвинувачену Лопатіну Світлану Сергіївну, 08.04.1982 р.н., уродженку м.Старобільськ Луганської області, адреса реєстрації: Луганська область ,м.Старобільськ ,вул. Слобожанська ,88, у судове засідання, яке визначено судом та призначено на **28.11.2023 року о 14 год. 00 хв., 06.12.2023 року о 14 год. 00 хв., 12.12.2023 року о 12 год. 00 хв., 21.12.2023 року о 14 год. 00 хв.** та відбудуться в приміщенні Рівненського міського суду (м. Рівне, вул.. Шкільна, 1) у залі судового засідання №1.

У провадженні Рівненського міського суду Рівненської області (33028, м. Рівне, вул. Шкільна, 1) перебуває кримінальне провадження №2202318000000029 від 16.01.2023 (номер провадження 1-кп569/1905/23, справа №569/18865/23) про обвинувачення Резнікова Олексія Вадимовича у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.5 ст.111-1 КК України. Суддя Рівненського міського суду Рівненської області Сидорук Євген Іванович викликає обвинуваченого Резнікова Олексія Вадимовича, 26.08.1961 р.н., громадянина України ,уродження м.Львів, останнє відоме місце проживання : Херсонська область ,м. Нова Каховка ,вул. Букіна Миколи,буд.32А,кв.27 у судове засідання, яке визначено судом та призначено на **24.11.2023 року о 10 год. 00 хв., 29.11.2023 року о 10 год. 00 хв., 07.12.2023 року о 10 год. 00 хв., 13.12.2023 року о 10 год. 00хв., 21.12.2023 року о 10 год. 00 хв.** та відбудуться в приміщенні Рівненського міського суду (м. Рівне, вул.. Шкільна, 1) у залі судового засідання №11.

Сьогодні в Україні без опадів, лише у східних областях уночі та вранці дощ. Температура вночі 4—9 градусів тепла. Вдень — 7—12 вище нуля. Вітер південно-східний, 5—10 м/с

■ **1914.** Помер Віталій Хвойка — український археолог чеського походження, першовідкривач трипільської та черняхівської археологічних культур.
 ■ **1921.** Народився Білл (Вільям) Мосієнко — визначний канадський хокеїст українського походження, правий нападник «Чикаго блек гоукс». Автор найшвидшого хет-трику в історії НХЛ — три шайби у ворота «Нью-Йорк Рейнджерс» за 21 секунду 23 березня 1952 року.
 ■ **1985.** Помер Володимир Кубійович — український вчений-енциклопедист, головний редактор «Енциклопедії українознавства».
 ■ **2000.** У лісі під Тарацією знайдено тіло журналіста Георгія Гонгадзе, який зник ще 16 вересня.

СПОРТ

Олімпійська спроба

Хокей. Міжнародна федерація (IIHF) опублікувала відбірні групи Олімпіади-2026, котра відбудеться в італійських містах Мілан і Кортіна-д'Ампеццо.

Збірна України потрапила до квартету J разом з Польщею та Республікою Корея. Ще один учасник визначиться пізніше. Матчі відбудуться в Польщі у лютому 2024 року.

Лише переможець групи продовжить боротьбу за вихід на Олімпіаду та зіграє у фінальному відбірному турнірі.

Хокейна збірна України лише одного разу в історії виступала на Олімпіаді. 2002 року наша команда посіла високе 10-те місце. До речі, тоді в її нападі грав нинішній тренер збірної Дмитро Христин.

Київські студенти вибороли «срібло» КС

Футбол. У Китаї завершився розіграш Кубка світу серед університетських команд за версією FISU — Міжнародної федерації університетського спорту. У фіналі змагань українці зустрілися з бразильцями.

Україну на змаганнях представила команда Київського національного торговельно-економічного університету. У вирішальній зустрічі вона поступилася представникам університету Паулісти.

Основний і додатковий час матч завершився нічиєю 1:1. У серії пенальті сильнішими виявилися бразильці (7:6). Раніше українці обіграли представників Австралії (6:0), Республіки Корея (2:1), Аргентини (3:0) й Уругваю (2:0).

Тур, у якому відбудуться класичне і матч лідерів

Чемпіонат УПЛ. 13-й тур. Відкріє тур 3 листопада класичне — о 17:00 в Києві «Динамо» прийматиме «Шахтар».

4 листопада. 13:00 ЛНЗ — «Колос».

5 листопада. 13:00 «Минай» — «Ворскла». 15:00 «Металіст 1925» — «Чорноморець». 17:00 «Верес» — «Зоря».

6 листопада. 15:00 «Полісся» (друга команда турніру) зіграє з «Кривбасом» (лідером чемпіонату). 17:00 «Дніпро-1» — «Олександрія». 19:00 «Рух» — «Оболонь».

Поки що без глядачів

Як стало відомо з надійних джерел, матчі в чемпіонаті УПЛ та першості ПФЛ з футболу гратимуться найближчим часом без глядачів.

Уже були звернення зацікавлених організацій до профільного міністерства за проханням визначитися, скільки уболівальників за воєнного стану можуть бути присутні на календарному поєдинку у разі гарантії безпеки, але жодний із функціонерів не взяв на себе відповідальність. Наразі це питання закрито, і в найближчий час воно не обговорюватиметься.

Хоча деякі клуби під час суворої заборони дозволяють невеликим групам уболівальників відвідувати календарні поєдинки. Їх не зупиняють навіть штрафні санкції.

Підготував Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

Ворог має постійно відчувати «сезон сюрпризів»

ФРОНТ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

І припустили: якщо йдеться про те, що ворог накопичує запаси ракет для ударів взимку, то це може стосуватися лише крилатих ракет, а також не виключено Х-22 та Х-47 «Кинжал», використання яких завжди було епізодичним.

Свою чергою речниці ОК «Південь» Наталя Гуменюк зазначила, що через дірявість власної системи ППО противник активно переміщує накопичені для ведення бойових дій ресурси.

«Попри те, що росіяни протягом тривалого часу накопичували сили і зараз продовжують маневри цими силами та засобами, Сили оборони продовжують потужно нищити потенціал ворога. Ми продовжуємо контрбатарейну боротьбу і застосовуємо інші методи ведення боротьби, які поки що не варто розкривати. Ворог має постійно відчувати «сезон сюрпризів», — зауважила Гуменюк.

За її словами, на материковій частині лівого берега ворог намагається визначитися, яка ділянка місцевості для нього більш сприятлива для закріплення. ЗСУ продовжують знищувати вогневі точки окупантів. Окрім того, їх істотно притискає Запорізький напрямок...

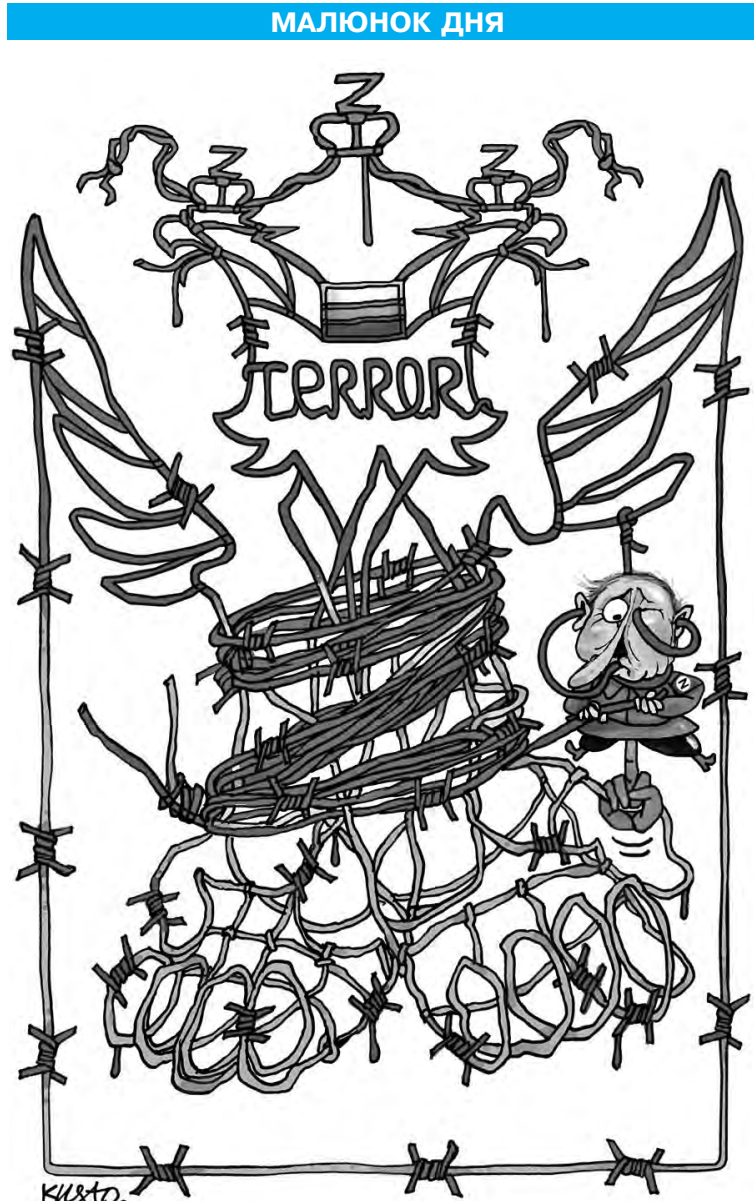
Інститут вивчення війни пише, що українські військові

протягом 31 жовтня намагалися прорвати російську оборону біля Піщанівки та Пойми й утримують позиції у Кринках та поблизу Антонівського шосе.

Як вважає директор інформаційно-консалтингової компанії Defense Express Сергій Згурець, наразі проведення наступальних дій з боку Сил оборони значно ускладнено, зокрема бракує достатньої кількості засобів і боєприпасів, щоб забезпечити істотний темп просування.

«Маємо переглянути стратегію на наступний рік, тому що він буде не менш складний. Ворог наситив лінію оборони своїми військами, забезпечив покращення фортифікаційних споруд... Це впливає на темпи просування ЗСУ на півдні, де впродовж чотирьох місяців Сили оборони намагаються розширити певні плацдарми. Ми маємо перейти до формування нової стратегії, яка має враховувати менші темпи надходження боєприпасів. Нам потрібно враховувати ризики, які пов'язані з тим, що ворог може перейти до оборони по усіх ділянках фронту. А ведення бойових дій проти противника, який перебуває в обороні, пов'язане з більшими втратами», — прокоментував експерт ситуацію на фронті в ефірі «Еспресо».

Ольга ВІТЕР.

Кесарева кесареві.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

«Горинь скучає, й озеро Ястрепське і Білі Береги в скорботі зблякли геть»

Це рядки з вірша, який мешканка Гоцанської громади Рівненського району Олесь Жданюк присвятила пам'яті загиблого земляка-захисника Миколи Марчука (на знімку).

Микола народився у селі Горбів тоді ще Гоцанського, а нині Рівненського району. Навчався у Дроздівській школі, потім пішов служити в армію. Додому повернувся із сержантськими погонами. Працював у сфері зв'язку — спочатку займався монтажем телефонних ліній, а затим — інтернет-кабелів.

Коли ж ворог підступно серед ночі напав на нашу землю, справжній патріот своєї країни Микола вирушив до військомату, щоб записатися у добровольці. Але тоді йому відмовили.
 — 12 жовтня Микола отримав повістку й одразу опинився в Авдіївці. Він не боявся смерті. Повторював лише, що це його земля, його дім та рідні, тому він боронитиме їх до останнього... Микола завжди дуже гостро реагував на все російське — церкву, настрої, мову. Він був упевнений, що ми виженемо орків з нашої землі, — розповідає вдова Героя Віра.

Так виховував і сина Андрія. Віра згадує, що Микола був суворим батьком, казав, що хлопець повинен знати такі речі, розуміти їх.

— Так і сталося. Про виїзд за кордон і мови не було. Син сказав, що нікуди не хоче їхати, це наша земля, тому залишаємося тут, — пригадує Віра.

Марчук Микола

Микола Марчук багато років був на «ти» зі зброєю — мав дозвіл та умів користуватися. Мисливець зі стажем міг годинами вистежувати зайця, але бивати не любив. Для нього у мисливстві найцікавішим був сам процес... А ще вкладав душу у садівництво — виростив великий яблуневий сад та виноградник.

46-річний сержант Микола Марчук загинув 30 жовтня 2022 року внаслідок танкового обстрілу поблизу Авдіївки на Донеччині.

Ірина ПОВАР.

Гоща Рівненського району.

Фото надано автором.

Родинам захисників допомагають психологи

У Миколаєві працюють безплатні групи психологічної підтримки для родин військових.

Зустрічі відбуваються щотижня, їх відвідують рідні полеглих бійців, зниклих безвісти, а також тих, хто перебуває в полоні. Організаторами таких заходів виступили ГО «Об'єднання матерів і дружин Захисників України» та Миколаївський міський центр підтримки ветеранів війни.

«Спілкування в колі рівних, з тими, хто розуміє, переживає так, як і ти, дає відчуття безпеки, близькості й натхнення, дає розуміння, що я справді не одна», — такі відгуки учасниць цих груп психологічної підтримки.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Відповідальні за підготовку номера: Ірина БУЛАНЕНКО, Тетяна УВЕРОВА.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
 ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
 ► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
 ► Рукописів не повертаємо.
 ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Засновник — Верховна Рада України
 Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка).
 Передплатні індекси та передплатна ціна на 2023 рік

Для фізичних осіб:
 40224 — 45 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
 08775 — 40 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
 Для підприємств і організацій:
 60955 — 80 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
 Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Друк:
 ТОВ «Мега-Поліграф»,
 04073 м. Київ,
 вул. Марка Вовчка, 12/14,
 тел. (044) 581-68-15
 www.mega-poligraf.kiev.ua
 Зам. 91150

Видавець —
 Державне підприємство
 «Редакція газети «Голос України».
 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
 для довідок — 503-68-73;
 відділ реклами — 503-61-92;

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama1@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Сайт — www.golos.com.ua

